

D E C I Z I E în numele Legii

28 octombrie 2024
Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul
în componența:

mun.Cahul

președintele ședinței de judecată Vitalie Movilă
judecătorii Serghei Pilipenco, Evghenii Dvurecenshii

a judecat în ședință fără prezența părților recursul ordinar declarat de avocatul Vanțevici Ion în interesele inculpatei Rusu Mihaela, împotriva sentinței Judecătoria Cahul sediul central din 21 martie 2024, pronunțată în cauza penală în privința inculpatei

Rusu Mihaela *****, născută la *****, cetățeană a R.Moldova, domiciliată în *****, angajată în calitate de *****,

acuzată de săvârșirea faptei penale prevăzută de art.325 alin.(1) Cod penal.

Cauza a fost examinată în prima instanță în termen de la 01.03.2024 până la 21.03.2024; la instanța de recurs în termen de la 10.04.2024 până la 28.10.2024.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar și argumentelor prezentate în ședință, Colegiul judiciar -

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoria Cahul sediul central din 21 martie 2024 s-a hotărât:
 - se recunoaște Rusu Mihaela vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.325 alin.(1) Cod penal, și cu aplicarea prevederilor art.80¹ alin.(1) Cod penal, i se stabilește pedeapsa 2 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu amendă în mărime de 1.500 unități convenționale, echivalentul sumei de 75.000 lei;
 - potrivit prevederilor art.89 alin.(2) lit.a) și art.90 alin.(1) Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea stabilite în privința Rusu Mihaela se suspendă condiționat pe un termen de probațiune de 2 ani;
 - se respinge solicitarea apărării privind aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, ca fiind neîntemeiată;
 - conform art.162 alin.(1) pct.4) și pct.5) Cod de procedură penală, art.106 alin.(2) Cod penal, corpul delict - mijloace bănești: una bancnotă cu nominalul de 200 lei, seria G.0135 și numărul 745487, a.e.2015, se confiscă cu trecerea gratuită în proprietatea statului;

- conform art.162 alin.(1) Cod de procedură penală, corpul delict pachetul nr.2, care conține un CD-R de model „Omega” de culoare albă cu capacitatea 700MB, cu înregistrarea audio-video a discuțiilor din 28.01.2024 între cetățenii Mihaela Rusu și ***** cu subofițerul superior al Serviciului de Patrulare Cantemir-Leova al DP Sud a INSP, Ion Barilă, după ce sentința devine definitivă, se păstrează la materialele cauzei penale pe tot termenul de păstrare;

- conform art.162 alin.(1) Cod de procedură penală, corpul delict - copia deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constator cu seria DCA01 și nr.285368, încheiată la 28.01.2024 în privința contravenientului ***** pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art.229 alin.(2) și (3) Cod contravențional la data de 28.01.2024, și copia deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constator cu seria DCA01 și nr.285367, încheiată la 28.01.2024 în privința contravenientului ***** , pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art.***** Cod contravențional la data de 28.01.2024, după ce sentința devine definitivă, se păstrează la materialele cauzei penale pe tot termenul de păstrare.

La judecarea cauzei prima instanță a reținut în culpa Mihaelei Rusu, că dânsa la data de 28 ianuarie 2024, în intervalul de timp 21:10 - 21:30, fiind în calitate de pasager al mijlocului de transport de model „Ford Tranzit” cu numărul de înmatriculare ***** , la volanul căruia se afla soțul ei, ***** , deplasându-se prin satul Gotești, raionul Cantemir, au fost stopați de angajații Serviciului de Patrulare „Cantemir-Leova” al Direcției Patrulare „Sud” a Inspectoratului Național de Securitate Publică a IGP al MAI, Ion Barilă și Petru Saranciuc, și în rezultatul verificării actelor, i-a fost comunicat conducătorului auto că acesta a comis contravențiile prevăzute de art.229 alin.(2) și alin.(3) Cod contravențional, conform indiciilor: *conducerea unui vehicul care nu a fost înmatriculat în modul stabilit sau care nu a fost supus reviziei tehnice și exploatarea unui vehicul fără a deține polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pe suport de hârtie sau în format electronic ori în lipsa datelor accesate din sistemul informațional unic aferent asigurării obligatorii de răspundere civilă auto*, fiindu-i explicată și sancțiunea prevăzută de Codul contravențional. În continuare acțiunilor sale ilegale, Rusu Mihaela, conștientizând că soțul ***** poate fi atras la răspundere contravențională pe faptul comiterii contravențiilor indicate, acționând intenționat, cunoscând cu certitudine că angajații a Serviciului de Patrulare „Cantemir-Leova” al Direcției Patrulare „Sud” a Inspectoratului Național de Securitate Publică, Ion Barilă și Petru Saranciuc, conform art.123 alin.(2) Cod penal, sunt persoane publice, cărora într-o instituție de stat, le-au fost acordate drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor în interes public, deși a fost atenționată că darea de mită unei persoane publice este faptă prejudiciabilă, a oferit personal agenților superiori Ion Barilă și Petru Saranciuc mijloace financiare ce nu li se cuvin, și anume-o bancnotă cu nominalul 200 lei BNM, plasând-o în buzunarul portierei din partea stângă-față a mijlocului de transport de model „Dacia Duster” cu numărul de înmatriculare MAI 9932, pentru nedocumentare și mușamalizarea cazului dat, să nu fie întocmit procesul-verbal pe faptul comiterii contravențiilor prevăzute de art.229 alin.(2) și alin.(3) Cod contravențional, în privința soțului ***** , astfel ca ultimul să nu fie atras

la răspundere contravențională, adică pentru neîntreprinderea acțiunilor ce intră în atribuțiile lor și contrar acestora.

Prima instanță a constatat în acțiunile inculpatei Rusu Mihaela săvârșirea cu intenție a faptei penale prevăzută de art.325 alin.(1) Cod penal, conform indicilor calificativi: *oferirea, darea, personal unei persoane publice de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru aceasta, pentru a nu îndeplini unele acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia*”.

Cauza penală în prima instanță a fost examinată în procedură simplificată prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

2. La 03 aprilie 2024 avocatul Vanțevici Ion a declarat recurs în interesele inculpatei Rusu Mihaela, solicitând casarea parțială a sentinței Judecătoriei Cahul sediul central din 21.03.2024, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatei Rusu Mihaela să-i fie stabilită pedeapsa în formă de 3 luni închisoare, să fie modificat termenul de probă la 1 an, și pedeapsa cu amenda să-i fie stabilită în cuantum de 400 unități convenționale.

La 17 septembrie 2024 avocatul Vanțevici Ion a depus cerere de recurs suplimentară, prin care solicită casarea parțială a sentinței Judecătoriei Cahul sediul central din 21.03.2024 în partea ce ține de stabilirea pedepsei cu închisoare și sub formă de amendă, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Rusu Mihaela să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale.

În motivarea cererii de recurs avocatul Vanțevici Ion invocă, că instanța urma să aplice inculpatei o pedeapsă cu închisoare mai mică, un termen de probațiune mai mic, și o amendă mai blândă decât cea prevăzută de legea penală. Rusu Mihaela a recunoscut vina, este caracterizată pozitiv la locul de trai, are la întreținere un copil minor cu vârsta de 12 ani, activează în calitate de *****ei. Scopul pentru care Rusu M. a oferit mijloace bănești angajaților poliției nu a fost atins, or aceștia au întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție în privința soțului ei. Stabilirea unei pedepse de 75.000 lei amendă o va impune pe inculpata să plece peste hotarele țării la muncă, pentru a câștiga bani să achite amenda, fiica va rupe legătura cu mama, iar gimnaziul va rămâne fără un învățător, punând sub risc calitatea învățământului primar.

La 07.09.2024 au intrat în vigoare modificările aduse la prevederile art.325 alin.(1) Cod penal, prin Legea nr.136 din 06.06.2024, având următorul cuprins: *„Promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice sau unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar acesteia, se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1500 de unități convenționale”*.

Conform Art.IV din Legea nr.136 din 06.06.2024, *„(1) Prezenta lege intră în vigoare la 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art.I pct.4, 144–146, 151 și a art.III pct.2, care intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”*. În conformitate cu art.10 alin.(1)

Cod penal, „(1) *Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale*”.

Conform art.444 alin.(1) pct.13) CPP, „(1) *Hotărârile judecătorești pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond în cazurile în care: a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului*”.

3. Participanții au fost notificați despre data examinării cauzei și le-a fost oferit termen pentru depunerea referinței și pentru a opta cu privire la necesitatea administrării de noi probe. În termenul stabilit, nimeni din participanți nu a invocat necesitatea administrării probelor noi, astfel că instanța de recurs va verifica legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei.

La 20 septembrie 2024 procurorul în Procuratura de Circumscripție Cahul a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de avocatul Vanțevici Ion în interesele inculpatei Rusu Mihaela, ca fiind nefondat.

4. Colegiul judiciar, examinând materialele cauzei penale, conchide necesitatea admiterii recursului avocatului Vanțevici Ion în interesele inculpatei Rusu Mihaela, casării parțiale a sentinței Judecătoriei Cahul sediul central din 21 martie 2024, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatei Rusu Mihaela i se stabilește pedeapsa în formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale. În rest sentința instanței de fond se menține, din următoarele considerente.

Conform art.444 alin.(1) pct.9), 13) Cod de procedură penală, „*hotărârile judecătorești pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond în cazurile în care: ... 9) s-au aplicat pedepse în alte limite decît cele prevăzute de lege sau greșit individualizate în raport cu prevederile capitolului VII din Partea generală a Codului penal; 13) a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului*”.

Art.447 Cod de procedură penală stipulează că, „(1) *Recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. (2) Instanța de recurs fixează data examinării și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței*”.

Conform art.448 Cod de procedură penală, „*Judecînd recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. (2) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs*”.

În conformitate cu art.449 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod de procedură penală, „*judecînd recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: admite recursul, casînd hotărîrea, parțial sau integral, și rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărîri*”.

5. În ședința instanței de recurs s-a stabilit, că instanța de fond a stabilit corect starea de fapt și de drept, circumstanțele cauzei cu referire la latura penală, just a încadrat acțiunile inculpatei Rusu Mihaela ca constituind fapta penală prevăzută de art.325 alin.(1) Cod penal.

Cauza a fost examinată de prima instanță în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, așa cum inculpata Rusu Mihaela la 18.03.2024 a depus cererea autentică de examinare a cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală /f.d.236/, declarând că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, și prin încheierea protocolară a Judecătoriei Cahul sediul central din 18.03.2024 a fost admisă cererea inculpatei și s-a dispus judecarea cauzei în procedura simplificată, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală /f.d.237/.

Conform art.364¹ alin.(1),(2),(4),(10),(11) Cod de procedură penală /în redacția în vigoare până la 16.08.2024/, „(1) *Pînă la începerea cercetării judecătorești, inculpatul persoană fizică poate declara, personal prin înscris autentic, că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală. (2) Judecata nu poate avea loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, decît dacă inculpatul declară că recunoaște în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și nu solicită administrarea de noi probe, iar din probele administrate în faza de urmărire penală rezultă suficiente date cu privire la vinovăția inculpatului. (4) Instanța de judecată admite, prin încheiere, cererea dacă din probele administrate rezultă că faptele inculpatului sînt stabilite și dacă sînt suficiente date cu privire la persoana sa pentru a permite stabilirea unei pedepse și procedează la audierea inculpatului potrivit regulilor de audiere a martorului. (10) Sentința adoptată în condițiile prezentului articol poate fi atacată cu recurs, invocându-se doar erorile procesuale și măsura de pedeapsă stabilită. Partea vătămată poate ataca cu recurs sentința, invocând doar erorile procesuale. (11) Recursul se judecă de către instanța ierarhic superioară în conformitate cu prevederile art. 447 și 448”.*

În corespundere cu art.80¹ Cod penal „(1) *În cazul în care inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, acesta beneficiază de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute în Partea specială a prezentului cod în cazul pedepsei cu amendă, cu muncă neremunerată în folosul comunității sau cu închisoare. (2) În cazul în care inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu pentru infracțiunile prevăzute la art. 181¹–182, 239–240, 242¹, 242², 256, 324–335¹, 370 și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, acesta beneficiază de reducerea cu o pătrime doar a limitei maxime de pedeapsă prevăzute în Partea specială a prezentului cod în cazul pedepsei cu amendă, cu muncă neremunerată în folosul comunității sau cu închisoare”.*

Colegiul judiciar a constatat, că instanța de fond corect a examinat și acceptat cererea inculpatei Rusu Mihaela privind judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, considerând că din probele administrate rezultă că fapta inculpatei Rusu Mihaela este stabilită și există suficiente date cu privire la persoana

inculpatei pentru a permite stabilirea unei pedepse, după cum o cer prevederile art.364¹ alin.(4) Cod de procedură penală. Instanța de fond a stabilit corect starea de fapt și de drept, just a apreciat că din probele administrate în cursul urmăririi penale rezultă că fapta a avut loc și a fost săvârșită de către inculpata Rusu Mihaela în circumstanțele descrise mai sus. La momentul judecării cauzei și pronunțării sentinței, instanța de fond corect a calificat infracțiunea pe art.325 alin.(1) Cod penal /în redacția în vigoare până la 07.09.2024/, conform indicilor calificativi: „*oferirea, darea, personal unei persoane publice de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru aceasta, pentru a nu îndeplini unele acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia*”.

6. Verificând aspectele de drept operate de instanța de fond la stabilirea și individualizarea pedepsei pentru inculpata Rusu Mihaela Colegiul judiciar reține, că inculpata a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.325 alin.(1) Cod penal, care raportată la art.16 alin.(4) Cod penal constituia infracțiune gravă, pentru care prima instanță i-a stabilit pedeapsa în formă de închisoare pe termen de 2 ani, cu amendă în mărime de 1.500 u.c. (75.000 lei), aplicând prevederile art.90 Cod penal, cu suspendare condiționată pe un termen de probațiune de 2 ani.

Colegiul judiciar menționează că, la momentul adoptării sentinței de către prima instanță, sancțiunea art.325 alin.(1) Cod penal prevedea pedeapsa cu *închisoare de pînă la 6 ani cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale*, și pentru data pronunțării sentinței prima instanță a respectat limitele pedepsei și criteriile de individualizare a pedepsei. Însă ulterior legea penală a suferit modificări favorabile inculpatei Rusu Mihaela.

În prezent, potrivit modificărilor operate prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024, sancțiunea prevăzută la art.325 alin.(1) Cod penal prevede un singur tip de pedeapsă – doar *amendă în mărime de la 500 la 1500 de unități convenționale*.

Instanța de recurs menționează că, închisoarea în calitate de pedeapsa principală a fost exclusă de legiuitor, iar amenda din pedeapsa complementară s-a transformat în pedeapsa principală cu micșorarea limitelor de pedeapsă. Toate acestea având loc prin operarea modificărilor în pedeapsa normei penale art.325 alin.(1) Cod penal, prin LP136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024, ce au survenit după adoptarea sentinței Judecătoriei Cahul sediul central din 21 martie 2024.

Așa cum noua lege penală este favorabilă pentru inculpata Rusu Mihaela, aceasta urmează a fi aplicată în mod retroactiv, în conformitate cu art.10 alin.(1) Cod penal, care stipulează: „*Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi ...*”.

Grație acestui fapt, Colegiul judiciar denotă necesitatea de a interveni în soluția emisă de către instanța de fond cu privire la stabilirea pedepsei inculpatei Rusu Mihaela.

7. La rejudecarea cauzei și numirea pedepsei inculpatei Rusu Mihaela, instanța de recurs ține cont de prevederile art.364¹ Cod de procedură penală și art.80¹ alin.(2) Cod

penal, aceasta beneficiind de reducerea cu o pătrime doar a limitei maxime de pedeapsă prevăzute de lege în cazul amenzii, aceste limite revenind pentru art.325 alin.(1) Cod penal: minim 500 u.c. și maxim 1125 u.c.

Colegiul judiciar acceptă, că pedeapsa urmează a fi ajustată scopului legii penale, dar această ajustare se realizează doar prin aplicarea criteriilor de individualizare a pedepsei. Conform art.75 alin.(1) Cod penal, *”persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei”*.

Art.61 Cod penal stipulează, că *„pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane”*.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei inculpatei Rusu Mihalea, instanța de recurs ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite – ușoară, de persoana inculpatei, care se caracterizează pozitiv, este angajată în câmpul muncii, are la întreținere un copil minor, este pentru prima dată pe banca acuzaților, nu a comis contravenții, a recunoscut vinovăția, de comportamentul acesteia de înainte și după săvârșirea infracțiunii; de faptul că la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, lipsa circumstanțelor agravante, este stabilită o circumstanță atenuantă – recunoașterea vinovăției și căința sinceră, consideră necesar de a-i aplica pedeapsa pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.325 alin.(1) Cod penal în formă de amendă în mărime de 500 u.c. (25.000 lei).

Această pedeapsă, după părerea colegiului judiciar, duce la realizarea efectului prevăzut de art.61 Cod penal, așa cum are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, cât și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatei, cât și a altor persoane.

Elucidând și constatând starea de lucruri descrisă mai sus, conducându-se de prevederile art.389, 447-448, 449 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod de procedură penală, Colegiul judiciar -

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de avocatul Vanțevici Ion în interesele inculpatei Rusu Mihaela.

Se casează parțial sentința Judecătorei Cahul sediul central din 21 martie 2024, în partea stabilirii pedepsei inculpatei Rusu Mihaela.

Se rejudecă cauza în partea casată și se adoptă o nouă hotărâre, după cum urmează.

Inculpatei Rusu Mihaela, recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.325 alin.(1) Cod penal, i se stabilește pedeapsa în formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale (echivalent bănesc 25.000 lei).

În rest sentința Judecătoriei Cahul sediul central din 21 martie 2024 (în partea soluției cu privire la corpuri delictive) se menține.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Vitalie Movilă

Serghei Pilipenco

Evghenii Dvurecenschii